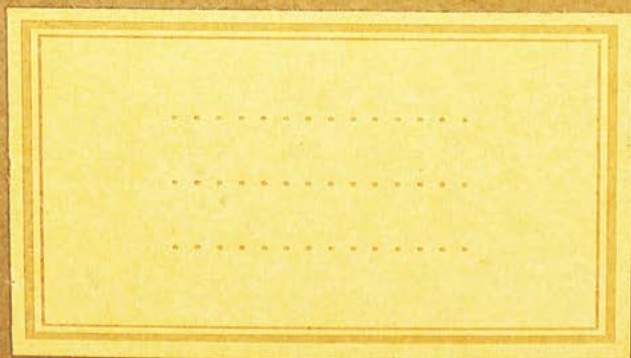

אקרופוליס

מגזין בהוצאת
אקרופוליס החדשה
בית ספר לפילוסופיה
בדרך חיים

פילוסופיה
תרבות
התנדבות

גיליון מס. 82
ספטמבר 2020 - דצמבר 2020

עפרה בהרב

קוראים יקרים,

הטבע הוא מורה גדול עבורנו, ועונת הסתיו תמיד מביאה איתה ריחות מיוחדים של התחדשות. הרוח מורגשת יותר אחרי החמסנים של הקיץ; ואווירת חגי תשרי מביאה איתה הזדמנות לחשבון נפש, להתבוננות, להתחדשות. בתקופה זו מתווספת לכך העובדה שכולנו נמצאים כעת במציאות עמומה ומורכבת, מציאות שאנו שרויים בה זמן מה והיא מעוררת את הצורך לבחון מה נשתנה ומה נרצה לחזק בתקופה הזו.

העיתון הנוכחי מעלה את שאלת ההתבוננות ותשומת הלב למה שמעסיק אותנו בחיים, למי שאנחנו לזהות שלנו ולשאלות שמניעות אותנו ולעיתים מובילות אותנו לערוך שינוי מהותי. עיצוב העיתון מזמין אתכם לראות בו לא רק עיתון לקריאה, כי אם מחברת בה ניתן לרשום, להוסיף הגיגים, שאלות להרהור ולמחשבה, ציטוטים שניתן לגזור ולשמור. כולנו תקווה שבעיתון זה יישמרו מחשבות כמסות או ידועות, תובנות שאולי יהדהדו הלאה, ויצופו שוב, מי יודע מתי... אולי באביב הבא, אולי בשנה החדשה...

גיליון זה פותח בבחינה עצמית דרך המסר **"דע את עצמך"**, המעורר ומניע את הפילוסוף לבחון מי הוא באמת ומה כוללת "ידיעת עצמנו".

דרך **"הטיול שהפך למסע פנימה"** נבחת החלטה אחת אמיצה, שאלות סביב הבחירות שלנו בחיים, והמסעות

שמזדמנים לנו - בין אם במרחב הפיזי שבחוץ, ובין אם עמוק פנימה בינינו לבין עצמנו.

במאמר **"בין קודש לחול"** אנו מתעוררים להבחין ברגעי הקדושה בחיים, לצד רגעי היום יום שבהם אנו מורגלים. מה הם אותם רגעי קדושה ואיך אנו יכולים לזמן לעצמנו רגעים של התמלאות וחיבור.

שאלות של זהות ובחינת הבחירות שלנו והאם הן משקפות את מי שאנחנו באמת, מובאות במאמר **"זו בריחה או בחירה?"**.

הזדמנות נפלאה להתבונן על המציאות המורכבת בה אנו חיים ועל הדרך לפרש את אותה המציאות בדרכים שונות, ניתנת במאמר **"רמות המציאות השונות שלנו"**.

המאמר **"מר אל, כאן אנה"** חוזר אל הספר בעל אותו השם, ומעורר בפנינו את שאלת האלוהות, החיים והמוות, הקיום שלנו והדרך שבה אנחנו חווים ומעמיקים בשיעורים שהחיים מזמנים לנו.

ולא פחות מכל אלה - אמצו חזק את לבכם את השיר הסוגר את המחברת - עיתון שלנו, שיר שכולו הבחנה בדברים הקטנים, היפים, הממלאים כל כך של החיים.

שלכם,

עפרה בהרב,
הוצאה לאור

אקרופוליס סתיו 2020 תוכן עניינים

4 פילוסופיה לחיים רשימה מס' 12 רונן חלבי	24 קורס פילוסופיה כדרך חיים
10 הטיול שהפך למסע פנימי נועם סינגסקי	26 אירועים נבחרים
16 פילוסופיה מעשית חניטה מטרני	30 זו בריחה או בחירה? עפרה בהרב
18 בין קודש לחול ענת סלע	36 רמות המציאות השונות שלנו סבין לייטנר
42 מר אל, כאן אנה אלון ברזילי	

עורכת העיתון:
עפרה בהרב
עיצוב גרפי והפקה:
עפרה בהרב, ליטל כספין,
ענבל בורד, שירה משולם
חזקיה
עריכה לשונית והגהה:
אסנת ליפסון,
יסמין פיאמנטה שמיר
עיתון אקרופוליס החדשה,
עמותה ללא מטרות רווח
מספר 0-144-012-58
רשיון עמותה מספר 5222
כתובת דואר אלקטרוני
של המערכת: magazine@newacropolis.org.il
תוכן המאמרים והמודעות
בעיתון על דעת הכותבים
ועל אחריותם בלבד
והתמונות מארכיון
אקרופוליס החדשה.
www.newacropolis.org.il

עיצוב השער:
עפרה בהרב, ליטל כספין,
ענבל בורד, שירה משולם
חזקיה, אסנת ליפסון

רונן חלבי

עיצוב: ענבל בורד

פילוסופיה לחיים | רשימה מס' 12

מאשר להכיר את עצמו? מרגע לידתו ועד יום מותו, נמצא האדם בעצמו עם עצמו. כל חוויות חייו מרוכזות, מתחילה ומסתיימת בעצמו; וכי כיצד יכול אדם לא להכיר את עצמו? אם כך מדוע דווקא סוקרטס, שהצהיר שאינו יודע דבר, הוכרז על ידי הכוהנת הנביאה כחכם באדם? שאלות... שאלות... שאלות.

אין בכך דבר מיוחד, הפילוסופיה, יותר מכל תחום אחר היא המקום שבו אפשר לשאול הכל על הכל.

למעשה, הפילוסופיה מתחילה עם השאלה, עם הספק, עם היכולת לבדוק, לבחון ולא רק לקבל את הדברים כפי שהם, כפשוטם, כמראם כך סתם או כי כך מישוהו אמר. הפילוסוף, אוהב החוכמה, שואף אל החוכמה, מבקש אותה, מנסה בכל כוחו להגיע אליה כהגיע אוהב אל אהובתו.

בעת העתיקה, היתה דלפי שביוון מקום מושבה של האורקל (סוג של כוהנת נביאה), ובה גם היה מקדשו של האל אפולו. על קיר המקדש היו חרוטים דברים שונים, ביניהם האמרה הידועה: "דע את עצמך".

אומרים שהאורקל אמרה על סוקרטס (במאה החמישית לפני הספירה) שהוא החכם באדם בדיוק משום שהוא היה האדם היחיד בזמנו שידע והצהיר על כך שאינו יודע דבר.

מה פירוש האמירה המובנת לכאורה הזאת, ואיך היא קשורה לפילוסופיה? לחיים הפילוסופיים?

ובכן, הפשט של האמירה מבקש מהאדם לדעת, להכיר את עצמו.

אפשר לומר שידיעה זאת ברורה כל כך, וטבעית עד כדי שלא ברור מה תכלית הדרישה. מה טבעי יותר לאדם

**מדוע מתבקש
האדם לדעת
את עצמו, אם
זהו דבר שקורה
בפועל באופן
טבעי?**

בגעגוע, ברצון לנוע, בתעוזה לשאול, לבדוק ולבחון, ובסופו של דבר במוכנות לצאת למסע מחוץ למערה.

המסע מחוץ למערה הוא המסע מן הסובייקטיביות עמה ענו מתחילים, לעבר דחיקה של הגבולות והתרחבות והליכה אל מה שיש (סלחו לי על האמירה הבוטה הזאת בעידן בו אנו חיים...).

סוקרטס היה פילוסוף, משום שזיהה את המוגבלות של חייו ויצא לחפש את האושר שלו, את האפשרות של מימוש הפוטנציאל האנושי שלו, שהוא הפוטנציאל האנושי של כולנו. ככל שגילה יותר את הדרך הפילוסופית, החל גם ללמד את בני האדם שהיו מסביבו והסכימו ללמוד ובכך החל לממש גם את האחריות הפוליטית שלו, כלומר האחריות שלו לחברה בתוכה הוא חי.

על פי אפלטון ופילוסופים אחרים של העת העתיקה (ממזרח ומערב), הטבע האנושי הוא טבע חידתי שאינו נפרש ומתגלה לאדם באופן ספונטני. צריך אדם לגלות שיש לו טבע חידתי, שהעצמי שלו מורכב יותר ונסתר יותר מאשר הוא מסוגל לקלוט. צריך אדם לרצות לשכלל את ידיעותיו הראשוניות המתבססות על אישיותו והחינוך שקיבל, ובהתאמה רמות הידיעה שלו את עצמו יכולות להתפתח לאין שיעור.

למעשה החיים של האדם, נועדו כדי שידע לגלות את טבעו, לממש את ייעודו.

כמובן שמדברים אנו על תהליך ארוך, שאינו יכול להיות מושת על האדם מן

ומעבר לה מסתתרות אפשרויות רבות של ידיעה על עצמי מגוון ושונה מאוד מן העצמי הבסיסי המוכר.

בהקשר הזה, מתבהרת חוכמתו של סוקרטס ודרכו האפשרית של הפילוסוף. סוקרטס ידע שאינו יודע, כלומר שכל מה שבני האדם בדרך כלל מכנים ידיעה ברורה וטבעית, הוא מאוד התחלתי, בסיסי, נשען על הנראה והחומרי, וחסר.

חוכמתו היתה בעצם הזיהוי של המוגבלות שלו, ובתחילתה של שאיפה אל כל מה שמעבר, שהוא אינו יודע ואינו מכיר ולכן הוא בבחינת מסתורין עבורו למרות שמדובר בו עצמו.

שיא של תיאור המצב המדהים הזה, בלב החיים האנושיים, אפשר לראות בדברים המוכרים של אפלטון במה שמכונה כמשל המערה (בתוך הדיאלוג: פוליטאה, אפלטון).

במשל זה מתאר אפלטון כיצד חיים בני האדם את חייהם בצורה מוגבלת מאוד, לא חופשיה ורחוקה מן הפוטנציאל האפשרי שלהם. בני האדם מתוארים כיושבים לכודים וקשורים בתוך מערה, מבטם וכל החוויות שלהם מופנות פנימה לקיר המערה, בעוד שחיים עשירים ומלאים מחכים להם בחוץ.

כדי לצאת מן המערה, כדי להשתחרר מהחוויה הבסיסית הראשונית ממנה מתחילים כל בני האדם את חייהם, אנו כולנו, יש צורך בהתעוררות של הפילוסוף. יש צורך בזיהוי של הגבול, של אי החופש, של הסובייקטיביות של הידיעה של עצמי ולא רק. יש צורך

השאלה מה מקור ידיעה זאת?), אז המודל של הידיעה נהיה מורכב מעט יותר, אבל עקרונית הוא נשאר כשהיה. אדם נחשף לגירויים שונים, מעבדם במעבד ספציפי שעם חלקו נולד וחלקו קיבל ומקבל במהלך חינוכו, והוא ממשיך לעצבו וכתוצאה מכך הוא חשוף לפלט מתמשך של ידיעות על עצמו ועל העולם.

לכן בוודאי ובאופן גורף לכל אדם יש ידיעה. גם אם כלי האישיות של האדם פגומים וחסרים, למרות שרמת ידיעתו תהיה בסיסית יותר, עדיין תהיה עמו ידיעה.

עצמך: ומהו העצמי שאנו מבקשים לדעת אותו? באופן בסיסי אנו מכנים כעצמי את מה שאנו מכירים בעצמנו. כלומר העצמי קשור לממדים השונים של האישיות שלנו, לגופים השונים שלנו: פיזי, אנרגטי, רגשי ושכלי. הוא קשור לתפקודים ולזהויות שונות שאנו מחזקים בחיים בעזרת תפקוד האישיות שלנו ותהליכי הלמידה שהיא עוברת. גם כאן אפשר לומר באופן גורף שכל אדם יודע משהו על העצמי המדובר הזה.

אם כן, מה פשר האמרה? מדוע מתבקש האדם לדעת את עצמו, אם זהו דבר שקורה בפועל באופן טבעי?

אפשר לומר שהבקשה הזאת מעידה על כך שלמרות שיש לאדם תמיד ידיעה על עצמו, ידיעה זאת יכולה להתפתח ולהשתכלל.

מה זה אומר?

שאדם אכן יודע עצמו באופן טבעי, אולם ידיעה זאת היא בסיסית, חלקית,

אבל צריך גם להוסיף, כפי שאמר פעם איש חכם שהכרתי, שלשאל שאלות זה דבר חשוב והכרחי, אבל לא יגיע אדם אל החוכמה אם לא יעז מידי פעם גם להתמודד, להתעמת, לבדוק ממש תשובות שיפגוש.

כדי לשפוך אור על השאלות שלהלן אפשר להתחיל עם שתי המילים שהן לב המשפט: דע את עצמך.

דע: מהם מקורות הידיעה שיש לאדם בחייו?

אם נולד אדם כלוח חלק, ויש גישות פילוסופיות הטוענות בדיוק כך, אז הידיעה שלו נרכשת בעזרת המפגש של כלי אישיותו עם מאורעות החיים. במהלך חייו אוסף אדם מידע שמגיע אליו מחושי השונים, תחושות ורגשות ומארגן מידע זה בעזרת תבניות מארגנות שהוא מקבל במהלך מתמשך של חינוך פורמלי ובלתי פורמלי שהוא עובר.

איסוף המידע ועיבודו מתערבבים כל הזמן ומשפיעים זה על זה, לא מדובר בשלבים נפרדים וסטריליים. כלומר כאשר מתחיל אדם להתעצב בהשפעת חינוך מסוים הוא ממשיך במלאכת איסוף הרשמים והתחושות כשהוא מושפע ומוטה בדרך כזאת או אחרת. הלמידה מתמשכת ונותנת פשר למציאות בלי הרף. אבל משום שהאדם הוא סובייקטיבי, דרך התפיסה שלו את החיים והעיבוד שלו את הדברים, הם סובייקטיביים.

אם לא נולד האדם לוח חלק, כלומר אם הוא מגיע כבר עם סוג של ידיעה מוצפנת כזאת או אחרת (וכאן עולה

החוץ ותלוי הוא ברצונו ובמאמצו של כל אדם ואדם.

הגישה הפילוסופית קושרת בין מציאת יעוד זה לאושרו של האדם. יש לכך ניסוחים שונים בתולדות הפילוסופיה, שקצרה כאן היריעה כדי להזכירם, אבל כולם אומרים: האושר השלם, המלא, הבלתי תלוי של האדם מתממש כאשר יודע האדם כשהוא לעצמו, להיות מי שהוא נועד להיות.

בתוך החיים של האדם, המסע ליעוד זה אינו לינארי, הוא ספירלי. בעבודה עם המחזורים השונים של הזמן, יש רגעים טובים יותר ומוצלחים יותר, בהם יכול האדם להציץ מבעד לצעיפי החיים הנראים ולקלוט גם לרגעים את המסתורין של החיים.

אנו יודעים שבעתות משבר יש פוטנציאל כזה. אנו יודעים שברגעי סיום של מחזורים, רגע לפני תחילת חדשים, כדאי לבחון ולבדוק את מצב ה"דע את עצמך" שלנו. רגעים אלו יכולים להיות בסופו של כל יום; לפני שאנו מתמסרים למוות הקטן, לשינה, יכולים אנו לבחון מה עשינו ולמה עשינו והאם ידענו לממש מה שרצה ליבנו. רגעים אלו יכולים להיות בסופם של מחזורים גדולים

יותר, למשל כעת עם קיצו המתקרב של הקיץ, רגע לפני הסתיו וחגיו, גם היהודיים בתוכם, זהו זמן טוב לחשבון נפש.

אם כל הדברים עד כה נשמעים לכם כמו "התפלספות" גדולה, גם אם מעניינת לרגעים, אז המשיכו בשלכם, היו מי שאתם. שאו ברכות בדרככם.

אבל אם ניצת קול בתוככם שמבקש לבדוק, לבחון, שאולי נזכר... דעו שאתם לא לבד. יש בקרבכם ומסביבכם בעולם כולו, פילוסופים, אוהבי חוכמה שמבקשים לחיות את החיים למען מטרה אחת ברורה: גילוי הפוטנציאל האנושי עצמו ומימושו.

איך מתחילים מסע כל כך גדול?

לאט, עם מה שיש, כאן ועכשיו.

עם: "דע את עצמך"...

אולי עם התחלה של הזיהוי של סוקרטס, שכל מה שאנו מכנים ידיעה הוא בסיסי וראשוני ושטחי. עם צניעות והכרה בכך שאנו לא יודעים, שאנו לא באמת חופשיים ואדונים לעצמנו, עם שאיפה ללמידה אמיתית לחיים עצמאים ויותר מכל, עם תעוזה להתחיל מסע של חיים.

"אם אני אני כי אתה אתה, ואתה אתה כי אני אני, אז אני לא אני ואתה לא אתה. אבל אם אני אני כי אני אני, ואתה אתה כי אתה אתה, אז אני אני ואתה אתה." (רבי מנחם מנדל מקצ'ק)

שלכם,

רון חלבי,

מנהל אקרופוליס החדשה בישראל

עקרונות אקרופוליס החדשה

אקרופוליס החדשה היא תנועה של אנשים החולמים על עולם טוב יותר, המתחיל קודם כול ולפני הכול באדם טוב יותר. אדם זה נמצא בתוך כל אחת ואחד מאיתנו – זה המבקש לגעת בחיים, לראות את האחר ולחזור לידיעה הפנימית שאנחנו חלק ממשוה רחב יותר. המילה "אקרופוליס" משמעה "העיר העליונה" – אותו חלק גבוה בערי יוון העתיקה, המסמל את החלק הגבוה באדם (בדומה לקונספט של "ירושלים של מעלה"). בכולנו יש ערים "נמוכות" – מקומות של אגו ונפרדות, אבל בכולנו יש גם מן הערכים האוניברסליים – הטוב, הצדק, היופי, האומץ והאמונה. אנו מאמינים שהעולם היום זקוק למידה רבה יותר של "ערים עליונות" כאלו – אשר אינן בנויות מאבן, אלא מבני אדם המחפשים להכיר את עצמם ולגלות מחדש את הקשר הנסתר שמחבר אותנו זה לזה, לטבע ולמורשת האנושית.

אקרופוליס החדשה היא ארגון בין-לאומי ללא מטרות רווח, הקיים מאז 1957, ביותר מ-60 מדינות, ופועל לאורם של 3 עקרונות מרכזיים:

אחוזה

קידום אידיאל של אחווה בין-לאומית המבוססת על כיבוד המעלות האנושיות, ללא הבדל של גזע, מין, תרבות, דת, מעמד סוציאלי וכדומה. הכרחי היום, יותר מתמיד, לחפש ולראות את מה שמאחד בינינו על פני מה שמפריד בינינו והופך אותנו לשונים, לכאורה. האידיאל האנושי הוא אוניברסלי, חוצה גבולות ומדינות. הוא מבקש מאיתנו להתעלות מעבר לזהויות הזמניות והמפרידות, שבהן אנו נאחזים, תוך כיבוד ההבדלים המייחדים אותנו, המרכיבים את הצבעים השונים בקשת הצבעים האנושית.

ידע

טיפוח אהבת החכמה דרך הלימוד ההשוואתי של הפילוסופיות, הדתות, המדעים והאמנויות, במטרה לקדם את הידע על האדם, על חוקי הטבע ועל חוקי היקום.

בעולם שבו הידע נגיש אך גם עלול להטביע אותנו במילים, ברעיונות ובדעות, חשוב לזהות את הידע המהותי של המסורת האנושית, העתיק כאנושות עצמה. ידע זה נוגע בצורך שהיה לאדם מאז ומעולם להבין את מהותו ואת המציאות סביבו. דרך לימוד של מקורות חכמה שונים, המביאים זוויות שונות של הסתכלות על המציאות, ניתן לראות בצורה בהירה יותר את הפאזל כולו, ולא רק את חלקיו השונים.

התפתחות

פיתוח הטוב ביותר שבפוטנציאל האנושי, תוך קידום הגשמת האדם כפרט ושילובו בחברה ובטבע, כגורם אקטיבי ומודע למען שיפור העולם. אנו מבינים כי התפתחות מאוזנת ומקיפה של עצמנו, ומימוש התכונות הטובות ביותר של הטבע האנושי שלנו, הם ככל הנראה הערובה היחידה להתקדם לעבר עולם טוב יותר. בכולנו יש פוטנציאל עצום של מעלות, אך ככלל, רובנו נותר חבוי. לכן אנו רואים את ההתפתחות הפנימית כהכרח מרכזי – המתחיל בהשגת הרמוניה בין המחשבה, הרגש והפעולה, ומוביל לחיים מאושרים יותר.

סניפים בישראל

סניף חיפה
אלחנן 16
04-8381610

סניף ירושלים
הנשיא 4, קומה 1
02-6221399

סניף כפר סבא
וייצמן 89
09-7665799

סניף ברמיאל
ערבה 9
054-2182202

סניף פרדס חנה כרכור
רבי עקיבא 15
058-5842862

סניף קרית
דפנה 3א', קרית ביאליק
04-8402660

סניף ראשון לציון
ד'בוטניסקי 16, קומה 3
03-9561002

סניף תל אביב
סלומון 7
03-5104426

www.newacropolis.org.il
info@newacropolis.org.il

פילוסופיה

תוכנית לימודים אחידה בכל סניפים ברחבי העולם שמקורה בלימודים שהתקיימו בבתי ספר של חכמה בתקופות שונות בהיסטוריה.

תרבות

אנו יוצרים אמנות ועוסקים בה ככלי על מנת לגעת בלבותיהם של האנשים, לעורר ולהזכיר לאדם מיהו ומה הוא יכול להיות.

התנדבות

קבוצת המתנדבים שלנו מקיימת פעילויות למען הסביבה והקהילה, המתבססות על ערכי הנדיבות, הסובלנות והאחוזה. גם מי שאינו חבר באקרופוליס מוזמן להצטרף לפעילויות השונות.

"אם אני אני כי אתה אתה
ואתה אתה כי אני אני
אז אני לא אני ואתה לא אתה.
אבל אם אני אני כי אני אני,
ואתה אתה כי אתה אתה,
אז אני אני ואתה אתה."
(רבי מנחם מנדל מקצ'ק)

רציתי להבין מה
מפעיל אותי,
מדוע אני חווה
את אותם רגשות,
מדוע אני לא
שמח. האם באמת
בחרתי את כיוון
חיי, או שפשוט
אפשרתי לחיים
להוביל אותי?

המפעילים אותי בחלק גדול מהיום. רגזנות, דאגנות, ביקורתיות ושליליות – דפוסים שאופי החיים ש"בחרתי" לעצמי מגיל צעיר רק חיזק והקנה להם שליטה חזקה עלי. ואז החלו לצוף שאלות חדשות; האם כל זה יכול להשתנות?

במשך שנה שלמה המחשבות הללו על הרצון לשינוי אמיתי בחיים לא הרפו ולא נתנו לי מנוח. העבודה הפכה מאוסה והייתי עצבני מתמיד. "אולי אעזוב את העבודה ואצא לטיול?". מיד קברתי את המחשבה הזאת באלף מחשבות רציונליות. אך כמו מים שחוצבים בסלע קשה באיטיות ובהתמדה, כך עשתה בי אותה מחשבה, היא הגיעה לעיתים תכופות ולרגעים הצליחה למלא אותי בהתרגשות ובהתלהבות חדשה.

אני לא זוכר את הרגע המדויק שקיבלתי את ההחלטה, אך במהלך קיץ 2014 כינסתי את השותפים והודעתי להם שאני מתכנן לעזוב את תפקידי בחברה ולצאת לטיול. לאורך השנים, כשסיפרתי לאנשים את הסיפור הזה, אמרו לי רבים שבטח נדרש הרבה אומץ לעשות את הצעד הזה – אך האמת היא שכאשר הגעתי לרגע הזה הייתי כבר כל כך מוכן ובשל שהוא הגיע כמעט מעצמו. הייתי שליו ורוגע, ידעתי בתוכי שזו ההחלטה הנכונה ושאני מוכן לה.

בספרו "האלכימאי", כתב פאולו קואלו: "החלטה היא רק התחלה. כשמישהו מקבל החלטה, הוא בעצם קופץ לתוך זרם חזק שיישא אותו למקומות שכלל לא חלם עליהם

משרדים יפים באחד מהמגדלים בעיר, עובדים קשה אך גם מרוויחים לא רע. ההצלחה העסקית אשר הגיעה בשלב מוקדם יחסית של החיים משכה אותי אל תוך העשייה מיד לאחר השחרור מהצבא. לא הייתה לי הזדמנות לצאת ל"טיול אחרי צבא", שרוב חבריי חוו באותן שנים. הייתי קם כל בוקר למשרד ליום של טלפונים, עסקאות, עובדים ולקוחות, "חיים של מבוגרים" קראתי לזה אז.

הימים עברו להם בשגרה, אך משהו התחיל לפעפעע מתחת לפני השטח, משהו כזה שמגיע עמוק מהבטן. התחלתי לשים לב שאני לא שמח. מבחינה חיצונית החיים שלי היו טובים, גרתי בדירה יפה במרכז העיר, הייתי הבעלים של חברה מצליחה, הרווחתי טוב והייתי מוקף בחברים, אבל לא הייתי שמח. קם לעבודה ונוסע למשרד מתוך הרגל, מגיב לאירועים באופן כמעט אוטומטי, חווה שינויים במצב הרוח, לפעמים כועס, לפעמים עצוב מבלי להבין למה.

מרגע שהתחלתי להיות ער לאותן תחושות, הייתי נחוש לחקור ולפענח את מקורן. רציתי להבין מה מפעיל אותי, מדוע אני חווה את אותם רגשות, מדוע אני לא שמח. האם באמת בחרתי את כיוון חיי, או שפשוט אפשרתי לחיים להוביל אותי? האם אני באמת נמצא במקום שאני רוצה להיות בו? האם אלו החיים שאני רוצה לחיות?

מתוך החקירה הפנימית החלו לצוף דברים שעד כה היו חבויים. התחלתי לשים לב שישנם קווי אופי מסוימים אשר חקוקים בתוכי והם אלו

הטיול שהפך למסע פנימה

קלישאה עתיקת יומין אומרת שמה שאנו מחפשים נמצא כבר "מתחת לאף" שלנו. ובכל זאת רבים מאיתנו מבקשים לנסוע, לנדוד לארצות רחוקות ולצאת למסע בעקבות קול פנימי שאינו מרפה ומבקש מאיתנו לנוע כדי למצוא משהו חמקמק, לא תמיד ברור.

נועם סיננסקי

עיצוב: שירה
משולם חזקיה

ופתאום, ללא כל הכנה מוקדמת אני מתמלא בפרץ עז של רגשות אשר מציף אותי וממלא את עיני בדמעות. אהבה כה חזקה ולא מוסברת ממלאת אותי, עד שאיני מצליח להחזיק אותה יותר ופורץ בבכי של אושר.

איך בכלל הגעתי לשבת שם, מה קרה באותו רגע קסום ומה פגשתי שם...?

חוזרים אחורה. תל אביב, שנת 2013, אני בן 24. בעלים של חברת פרסום גדולה המעסיקה עובדים רבים, יש לנו

אני יושב על האדמה ונשען על סלע בודד, מולי פרוש אגם אדיר ממדים המוקף הרים חומים, צבעו גווני עזים של כחול וטורקיז ומימיו צלולים להפליא. אני נמצא בגובה של 4,300 מטר מעל פני הים, באמצע שום מקום. אין איש לידי, לכל כיוון שעיני מביטות הן נתקלות בטבע עוצר נשימה. שתי ציפורים לבנות גולשות במהירות על הרוח הקרירה היורדת מההרים ונוחתות להן בשלווה באגם. נראה כאילו הזמן עצר מלכת...

בשעה שהחליט". וכך אכן קרה. מכאן הכל קרה די מהר, חפיפות בעבודה, ארגונים, מחליפים בדירה, אריזות ובירוקרטיה... אין זמן להתלבט או להתחרט, הכל מוכן.

דבר אחד ביקשתי מהעולם לפני היציאה למסע – ביקשתי לפגוש בו את עצמי. וכך באוגוסט 2014 מצאתי את עצמי עולה על מטוס לניו דלהי, הודו.

עד היום אני לא יודע לומר האם זה היה צעד חכם או טיפשי, אך מה שבטוח זה שאני שמח על כל החוויות שחוויתי בזכות אותה החלטה. לאחר הנחיתה עליתי מיד על טיסת המשך לעיר לה, אשר שוכנת במחוז לאדאק. העיר לה ממוקמת בגובה של 3,500 מטר מעל פני הים ועבור מי שרק יומיים לפני כן היה בתל אביב, המעבר החד בגבהים עלול להיות בעייתי. הטיסה עצמה הייתה קסומה, נוף הרי ההימלאיה פרוש מתחנינו, פסגות לבנות מבצבצות מבעד לעננים ומשרות שלוה עמוקה (שהייתי זקוק לה לקראת הנחיתה על מסלול נחיתה פצפון, מוקף הרים ענקיים מכל עבר; לא לבעלי לב חלש). הנחיתה עברה בשלום. חדר קטן המשמש כאולם נוסעים ושוולחן רעוע המשמש כדלפק מכס וקבלה הבהירו שלמקום הזה לא מגיעים אלפי אנשים מדי יום. לאחר נסיעה קצרה בטנדר פתוח ורועש בתוך נוף הררי ועוצר נשימה הגעתי לגסטהאוס קטן וביתי. מצאתי את חדרי ומיד התחלתי לגשש בסביבה, מבקש ללמוד על המקום החדש שזה עתה הגעתי אליו, שהיה שונה כל כך

מכל דבר אחר שהכרתי עד אז. הכל היה נהדר, אכלתי אוכל מקומי טעים, הסתובבתי בחצר, פגשתי כמה אנשים וכבר התחלתי לתכנן את המשך הסיורים שלי. השעות חלפו להן וערב התחיל לרדת, האוויר נעשה קריר ואפשר היה לחוש את השינוי העדין באנרגיה כשקרני השמש האחרונות נעלמו מאחורי ההרים הגבוהים. לפתע הבחנתי שאני מתחיל לחוש ברע, כאבי ראש וחולשה. עליתי לחדר לנוח. ככל שהזמן חלף התסמינים החמירו, חום גופי עלה לכמעט 40 מעלות, סחרחורות, בחילות... לקח לי רגע להבין מה קורה – מחלת גבהים.

ארבעה ימים וארבעה לילות קשים מאוד עברו עלי, לילות טרופים של שינה מלאת חלומות והזיות, גוף חלש וכואב, אבל עמוק בפנים ידעתי שזה בדיוק מה שביקשתי לעצמי. האירוע הזה הכריח אותי להתחבר ולהתכנס פנימה, להתמודד עם פחדים וחששות עמוקים שהציפו אותי ללא הרף. אט אט התחלתי לצבור כוחות מחודשים, התסמינים החלו להעלם וגופי התרגל לאוויר הדליל שבגבהים. יצאתי מזה עם הודיה ענקית בלב, הודיה לעולם אשר נענה לבקשתי כל כך מהר ובאופן מרשים למדי.

סוף יכולתי לצאת מחדרי ולטייל בעיר הקסומה, מגלה שבילים נסתרים המובילים למקדשים קטנים, הרים מבצבצים מכל עבר, דגלי תפילה מתנופפים ברוח. נדמה היה שהעיר מצליחה לשמור על הרמוניה עם הטבע הפראי שסביבה, וכך גם האנשים. השמש שקעה והחל להחשיך, אך

עדיין הייתי רחוק מהגסטהאוס ומחוץ לסביבה של העיר והאורות. צעדתי באיטיות עד שהחושך תפס את מקומו. תחושה נינוחה ובטוחה עטפה אותי, הלכתי ברוגע, שקוע במחשבות. ואז, לרגע אחד הרמתי את מבטי לשמיים. קשה לתאר את המחזה שנגלה לעיני, מיליוני כוכבים בוהקים בתוך הלילה השחור, מרגישים כה קרובים, כמעט במרחק נגיעה, שביל החלב חוצה את השמיים. הרגשתי שזו הפעם הראשונה בחיי שראיתי כוכבים אמיתיים.

באותו הרגע, ידעתי שבחרתי נכון. מחשבות על בדידות הבליחו בראשי לעיתים קרובות, טיילתי לבד וחששתי שיהיה לי קשה לפגוש ולהכיר אנשים לאורך הטיול. אך העולם שוב לא אכזב וזימן לפתחי הזדמנויות רבות לפגוש את עצמי דרך המפגשים הרבים ומשני החיים שחוויתי עם אנשים מיוחדים. אחד מהמפגשים האלו היה במסעדה קטנה, עם ישראלית בשם ליטל וזוג מדרום אפריקה, בשם פרנס וליה. החיבור בנינו היה מהיר וטבעי. התלטנו לצאת ביחד לטיול מחוץ לעיר, נסיעה של שמונה שעות במעלה ההרים המושלגים. התקדמנו קדימה ולמעלה על גבי כביש צר ומפותל, בצידי הדרך כפרים מלאים בירוק שוכנים למרגלות ההרים, לפנינו מחזה מרהיב של עננים אשר מכסים אט אט את האופק, ונראה היה שאנו מתקדמים אל עבר הלא נודע... לבסוף הגענו למקום כה קסום, עד שבחוויה שלי הוא נתפס כמקום שנמצא מחוץ לזמן ולמרחב. אגם כחול-טורקיז אדיר ממדים שהתפרש עמוק אל תוך שטחה של טיבת. הנוף

שליווה את המסע שלנו, האנשים שלצידי, החוויות שמאחורי, כל אלו התחברו יחדיו וגרמו לי להרגיש משהו אחר, משהו אחר... התחלתי להבין שבמשך שנים רבות התהלכתי בעולם מבלי באמת להרגיש. ושם, על האדמה הקרירה התיישבתי והבטתי באגם אשר בעוצמתו האינסופית עזר לי לפתוח את הלב, להתמסר לתחושות, לא לחשוב, לא לנתח. בכי של אושר חתם את הרגע המיסטי שנחקק בזיכרוני ובליבי לעולמים.

הטיול-מסע שלי המשיך עוד כמעט שנה בה חוויתי אין ספור חוויות ומפגשים מיוחדים שהשפיעו עלי רבות. ברגע מסוים הרגשתי שהמסע שביקשתי לצאת אליו הגשים את ייעודו והיה ברור לי שהגיע הזמן לחזור. לא חזרתי מהמסע הזה "מואר" ולא הפכתי להיות נזיר מתבודד, אך כן חזרתי שונה. למדתי להכיר את עצמי, למדתי שיש בעולם עוד רבדים רבים שהיו נסתרים מעיני. במובן מסוים החזרה מהמסע הייתה יריית הפתיחה למסע חדש ומופלא – מסע ההיכרות שלי עם עצמי.

מאז עברו חמש שנים, שבהן אני ממשיך את המסע הפילוסופי שהתחיל אי שם ליד אותו אגם כחול-טורקיז נפלא (ואולי בעצם עוד לפני...).

הפילוסופיה לימדה אותי לא לקבל את המציאות כמובנת מאליה, שיש לי יכולת לשנות ולהשתנות, להעז לעצור הכל ולשנות כיוון. היא לימדה אותי שהמסע האמיתי נמצא בפנים, בחיבור שלי אל עצמי ולא אי-שם במרחקים, אלא כאן ועכשיו.

"ההתאמה היא רק התחלתה. כשישמו מקבל התאמה, הוא בלעם קופץ
לערוך צדק פסק ש"מא אותו למקורות שכלל לא היה עזרים בעזה שהתאים."
(מחקר בלשני-א-אחיו קרוא)

פילוסופיה מעשית

לקראת יום הפילוסופיה הבינלאומי, מחשבות על שייכות, נתינה, נדיבות והדרך לתרגם את הפילוסופיה לעשייה הקונקרטית והיום יומית של החיים

חניטה מטרני

ציור: יעל כפיר

בחודש נובמבר מציינים בכל העולם את יום הפילוסופיה הבינלאומי שנוסד על ידי אונסק"ו.

משמעות המילה פילוסופיה הינה אהבת החכמה (פילו = אהבה, סופיה = חכמה), אבל לפעמים חושבים שפילוסופיה היא מדע "ההתפלפלות" – לצבור ידע, "לחפור" ולהתווכח.

האם פילוסופיה היא לדעת לצטט בעל פה משפטי חכמה? לדבר בצורה מסובכת ולא מובנת? לשאול שאלות שאין להן תשובות ולהטיל ספק על ספק על ספק? כאמור, פילוסופיה היא אהבת החכמה וכשמישהו אוהב מישהו אחר או דבר כלשהו, הוא לא צובר ואוגר עליו מידע, הוא גם לא מסתכל ממרחק על מושא אהבתו.

האהבה מניעה ומקרבת אותנו, האהבה היא כוח פנימי, שמשנה ו"מעורר". כשאוהבים רוצים להרגיש, לחוות, להתקרב ולהבין באמת.

כך גם הפילוסוף, הוא לא צובר ידע, הוא מבקש להתיידד איתו, לחיות ולהחיות אותו, ל"קנקרט" אותו (להפוך אותו לקונקרטי ביומיום).

החכמים דיברו מעט, במקום זה, הם עשו! הם חיו את התובנות שלהם, הם הדגישו אותן בחייהם. הפילוסופים ביקשו להתקרב אל האמת בשל צורך פנימי של אהבת החכמה והטבע, הם שאלו שאלות מהותיות על החיים – למה אנחנו כאן? מה משמעות הסבל? האם ישנו אושר עמיד ואיתן? על שאלות אלו אי אפשר לענות רק בצורה אינטלקטואלית, חייבים "להפשיל שרוולים וללכלך את הידיים", לגעת בהן, לחוות אותן.

לכן ביום הפילוסופיה הבינלאומי השנה, ננסה להתקרב אל החכמה באמצעות העשייה, הנתינה והנדיבות השופעת מכולנו, כדי להבין קצת יותר את העולם ואת עצמנו.

השנה נציין את יום הפילוסופיה לאורך חודש נובמבר בסניפים השונים של אקרופוליס החדשה בארץ באמצעות פעילויות התנדבות ברוח השייכות והנתינה לטבע, לעולם ולחברה. מי שרוצה להצטרף למחקר המעשי הזה, שהוא שילוב בין מחקר פנימי לעשייה חיצונית, מוזמן ליצור קשר עם הסניף הקרוב אליו.

ענת סלע

צילום: עדי פורמן

בין קודש לחול

המילים "דת" ו"קדושה" יכולות לעורר רגשות שונים, מדחייה וסלידה דרך אדישות ועד לאהדה והתלהבות. היכן בחיינו מזדמן המעבר בין חול לקודש? מה המשמעות הפרקטית של זה גם בעיני אלו שלא מגדירים עצמם כדתיים? סיפור אמיתי

ההתנסויות הדתיות הגדולות דומות לא רק בתוכנן אלא גם באופן ההבעה שלהן, ולכן הן אוניברסליות, כחוויה מכוננת זהות.

איך ניתן להתבונן על התאוריה במבט יומיומי, בלי מדע ובלי הלכה? מהי חוויה דתית או סנטימנט של קדושה? המגוון הוא אדיר ויכול לכלול התפעמות, תחושת אחדות; הסנטימנט הדתי יכול להתעורר בנו מול יצירת אמנות, ספרות, בארוחה מיוחדת, בשיח מלב אל לב, בטבע. אם מניחים לרגע בצד את הצורות השונות של החוויה הדתית ואת אנשי הדתות המכתיבים אותן, ואת החקירה המנטלית האם יש בכלל דבר כזה, ניתן להגיע לחוויה דתית גם אם מטיילים לבד בשטח פתוח, חונים ללילה, מדליקים מדורה ושוכבים מתחת חופת כוכבים.

בספר "תבניות בדת השוואתית" מסביר מירצ'ה אליאדה, כי לכל ההגדרות שניתנו עד כה לתופעה דתית יש מכנה משותף אחד: כל הגדרה מבדילה את הקודש ואת החיים הדתיים מהחול ומהחיים החילוניים.

אך בבואנו להגדיר את הקדושה ניתקל בקושי תיאורטי ומעשי. השיטה המדעית תשלח אותנו לחפש את העובדות ואלה אינן קיימות בשום מקום. גם איסוף החומר כרוך בקשיים, מפני שהוא יהיה מבוסס בעיקר על "חוויות משתמש" ייחודיות. ויחד עם זאת, החומר התיעודי שנאסף על ידי חוקרי דתות ואנתרופולוגים הוא בעל היקף עצום. בכל תיעוד נמצא התגלות כפולה: הירופניה, כלומר נוכחות של הקדושה – ומצבו של האדם ביחס לנוכחות זו. על אף שונות תרבותית וכתבולוגית, אומר אליאדה,

הסנטימנט הדתי
הוא כוחה הייחודי
של האנושות. הוא
הנותן לנו "כנפי
רוח" שיכולות
לשאת אותנו
ממצבי חיים
מאתגרים

החווייה הדתית שחווייתי אני בסופי השבוע של ילדותי כללה את הרכיבים הבאים: קודם היתה אימי מדליקה נרות שבת, מוקדם מהשעה היעודה, ואז היינו מתיישבות לצפות בסרט הערבי המרגש והמדמיע. לאחר מכן היה אבי מקדש, בוצע את החלה, מברך ואוכלים. בשבת בבוקר היה אבי יוצא ברגל אל בית הכנסת ומיד לאחר מכן נוסע ליפו, עם שלל קערות וסירים כדי לקנות פיתות טריות, פול, טחינה וחומוס מעוטר לפת מוחמצת. בבית היינו מצפים לו עם ביצים חומות וסלט טרי, כוסית עראק מהולה במים, ברכה קצרה ואחריה ארוחה משותפת, חגיגית ביותר מבחינתנו.

בבוקר שבת בהם אמי היתה בביקור קרובים בחו"ל, היינו אבי ואני ממשיכים אל ביתו של מסייה קאליס ביפו, בית ערבי רב קשתות מעל מרפסת גדולה. שניהם היו עוברים בחופשיות מצרפתית לערבית וחוזר חלילה ואני הייתי מוקסמת מעשרות החתולים המטופחים, מהקשתות ומהמעבר החופשי בין שפות. גם זה ציין חגיגות של יום שבת שלא יכלה להתרחש בסתם יום חול, ואפילו לא סתם בכל יום שבת, אלא רק כשאמי נעדרה.

בחגים הייתי מבלה הרבה בבית הכנסת. בעזרת הנשים נפתחו ספרי תפילה אך רוב הנשים לא ידעו בדיוק היכן קוראים ומתי מעבירים דף. החלק המרגש ביותר היה ברכת הכוהנים שאבי היה מברך. את נעליו הסיר לפני הבימה, אחד מהמתפללים היה יוצק מים על ידיו לפני שהתכסה

כולו בטלית בעוד כל הילדים הקטנים מצטנפים תחת כנפיו הרחבות והוא מברך. אל תסתכלי היתה אמי אומרת, אסור להסתכל, ולא הבנתי למה, זה היה מרגש מאוד להתבונן דווקא ולראות את אבי מכובד על ידי כל הקהילה שחוזרת אחריו מילה במילה.

בבגרותי נסעתי לניו יורק ללימודים עם בן זוגי וילדתנו בת הארבע. זה היה סוג של טירוף, סיכון גדול, ללא עבודה מובטחת מראש, ללא חסכונות רבים, ומבלי שהכרנו אף אדם שיכול היה לעזור. בחודשיים הראשונים למד בן זוגי שלושה ימים בשבוע ושלושה ימים נוספים עבד כמתדלק בתחנת דלק, מרחק שעתיים נסיעה לכל כיוון. יום אחד כשטיילנו במנהטן חלפנו על פני מבנה גדול ומרשים שעליו השלט המפורזל United Synagogue. נכנסנו ולקחנו חוברת ובה מיקומם של כל בתי הכנסת הרפורמים בניו יורק וסביבותיה שיש בהם תכניות לימוד בעברית. מה זה "רפורמים" שאלנו את עצמנו, אבל התביישנו לשאול בקול, שמא יחשבו שאיננו ראויים.

למחרת כבר עמדתי בקרן רחוב סואנת מאוד, עם הרבה מטבעות בכסי, והתקשרתי מהטלפון הציבורי למספרים השונים. כך הגעתי לברני סילברסטין. הצגתי את שנינו ואת יכולתנו ללמד עברית והוא גילה התלהבות. כבר בטלפון פירט את האפשרויות ואת השכר הנאה בצידן. לאורך השיחה הייתי נרגשת מאוד ולבי הלם. ראיתי את ההזדמנות ומצד שני לא ידעתי האם נימצא ראויים לה, מבחינת זהותנו הדתית. לקראת סיום

השיחה אמרתי לו בקול רועד, "עלי לומר לך משהו עוד לפני שניפגש, אני לא דתייה". מה שהתכוונתי לומר הוא, שאני לא לובשת שמלה או חצאית, לא מכסה את הראש ונוסעת בשבת. "האם את מאמינה באלוהים?", שאל ברני ללא היסוס. "כן", השבתי. "אם כן", הודיע לי, "את דתייה. מה שאת מתכוונת לומר הוא שאינך אורתודוקסית". כך, בגיל 26 נחשפתי לראשונה להגדרה שהיתה חדשה לי וכשניסיתי לנתח בתוכי מי אני במובן הדתי, לא ידעתי לומר לעצמי.

כמה שנים לאחר מכן הצטרפתי לסגל המורים של בית ספר יומי קונסרבטיבי. ידעתי כבר הרבה יותר על ההבחנות בין הזרמים השונים, כולל דקויות בתפילה כמו "מחייה המתים" (קונסרבטיבי ואורתודוקסי) לעומת "מחייה הכל" (רפורמי). ידעתי לזמר את ברכות השחר, עמידה, גבורות, לשיר את ברכת המזון ועוד. בית הכנסת שבתוך בית הספר היה שמיימי. הספסלים, עשויים עץ זית, ניצבו בצורת V אל מול הבימה. צוהר לשמיים נפתח מעל מיקומו של הבעל-קורא, והאקוסטיקה היתה מופלאה. מבעד לחלונות הגדולים נשקפו עצי חורש טבעי ירוק עד. החלל המעוצב היה קדוש והקרין על כל מי שנכנס אליו, גם תלמידים מיוזעים אחרי הפסקת צהריים.

לימדתי את כיתה ב' והילדים קיבלו את ספר התורה רק בכיתה ג' והתחילו ישר מתולדות אברהם - היהודי הראשון. בסוף השנה הראשונה עלתה שאלה, האם אעלה עם תלמידיי לכיתה

ג' או אתחיל מחזור חדש עם כיתה ב'. כדי להכריע בעניין, קרא לי המנהל לשיחה וביקש לברר סוגיה.

"האם את יכולה ללמד תורה?", שאל. "כמובן", השבתי ללא היסוס. "אני מכירה היטב את החומר. לאורך שנות הלימוד בבית הספר היסודי והתיכון למדנו פעמיים את כל הרצף, מבראשית, וחוץ מזה, הייתי מורה בעצמי בארץ ולימדתי תנ"ך." "ואיך את מלמדת תורה?", שאל המנהל בתבונה, "מה זה בשבילך?" ואני השבתי בלי לחשוב הרבה, "ההיסטוריה של עם ישראל."

זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי שאלה כזו וששמעתי בתוכי תשובה זו. לא היתה לי תשובה אחרת.

"אם כן - זה לא יתאים", פסק המנהל, "תתחילי מחזור חדש של כיתה ב'."

בזמנו לא הבנתי את החלטתו. לא נפגעתי כי הערכתי אותו מאוד וגם כי בעיקר הופתעתי. הסתירה שחווייתי בין תפיסתי את יכולתי ללמד לבין תפיסתו את חוסר ההתאמה שלי, פתחה לי דלת למחקר פנימי. והוא צדק כמובן.

כשסיימנו את הלימודים והתכווננו לחזור ארצה כולם שאלו, למה? לא טוב לכם כאן? עכשיו אפשר לעשות קצת כסף סוף סוף. ההחלטה לחזור לא היתה הגיונית, לא קשורה לאיזו חקירה מנטלית של אפשרויות לכאן או לכאן. משהו אחר עמד שם, סוג של התחייבות פנימית. אבל למה? שאלו המורים בבית הספר. מצאתי את עצמי אומרת, "בגלל טרומפלדור. היתה לו זרוע יחידה והוא היה גיבור חידה".

אתי נסעם האחרונה
צרת כדי להתאבל?

מבצע חזרה לשגרה מקום טוב!

אולם כנסים ומגוון כיתות להשכרה
• לובי וקפיטריה • שירות אדיב

30%

לאירוע הבא שלכם דברו איתנו:

מקום טוב
כיתות ואולמות להשכרה

סלון 7 ת"א | 054-2407222
f | www.makomtov.org.il

פלמינגו היא חברת פתרונות תוכנה מבית אקורפוליס החדשה בישראל המספקת מערכות ניהול מידע מתקדמות מאז 2016.

המומחיות שלנו היא ההבנה העמוקה של הצרכים והתהליכים בעסק שלך ומתן מענה מותאם בדיוק למידות שלך בזמן קצר מבלי להתפשר על האיכות.

צוות המומחים שלנו כולל מנתחי מערכות, מתכנתים ומנהלי שרתים שעובדים יחד כדי לתפור את החליפה המושלמת עבור העסק שלך תוך מתן דגש על מקצועיות, אמינות ואנושיות.

פלמינגו פיתוח מערכות בע"מ

לפרטים נוספים:

אלי מטרני | 054-4714199 | eli@flamiingo.com

זו לא תשובה הגיונית וגם לא דתית. אבל כן היה בה איזשהו סנטימנט פנימי של הנשגב שהוא בלתי מובן אבל נוכח וקורא מבפנים לעשות משהו כנגד ההיגיון הפשוט.

בהמשך הדרך, יכולתי למצוא בתורה ובתנ"ך את אבות הטיפוס, את הגיבורים המיתיים ואת החווייה הדתית שאינה נתונה למרות של זרם דתי כלשהו. ההיסטוריה של עם ישראל נמצאת בהרבה כתבים אחרים. כי כאשר אברם נענה לציווי "לך לך מארץ, וממולדתך, ומבית אביך אל הארץ אשר אראיך", (בראשית י"ב), האם אפשר לצמצם את המסר הזה לנקודת מבט היסטורית? הרי זה ציווי אדיר. מה מתוך ציווי מכונן זה קיים בבסיס ההווה הישראלית, מאז ועד היום? עד כמה, עד עצם היום הזה, אנו מוכנים ללכת, לנוע, לעזוב מקום מוכר חיצוני ופנימי כדי לגלות משהו חדש, שאין לו שם או תואר, אך כשמגיעים אליו יודעים אותו.

עד לאחרונה, ניתן היה לראות ללא מאמץ עד כמה נוכח מאפיין זה בהווייתנו החומרית. הוויה של חול. היזמות וההמצאה הן מאפיינים מאוד חזקים בישראליות. יש לא מעטים שהיו ועודם מוכנים לעשות "לך לך" מאיזור הנוחות של מקום עבודה אחד, על מנת ליזום משהו, לפתח, ללכת יומם וליל בארץ לא זרועה כדי להגיע להצלחה המיוחלת. והדורות הקודמים של ראשית הציונות, הרי הלכו להם אל הארץ המובטחת, מארצם, ממולדתם מבית אביהם, כדי לאחוז

יותר בני אדם בוחרים באופן משמעותי ועמוק לעצב להם טקסים וסמלים. לעצב ולבנות משפחות ושבתים, להמציא חגיגות. הסנטימנט הדתי הוא כוחה הייחודי של האנושות. הוא הנותן לנו "כנפי רוח" שיכולות לשאת אותנו ממצבי חיים מאתגרים, כמו זה המתמשך בחצי השנה האחרונה.

בתוך האתגרים הרבים אנו עדים למופעים של אחווה, רעות, שותפות גורל, עזרה הדדית ונתינה. כל אלה מקרבים אותנו אל חוויות מכוננות של מהות אנושית אוניברסלית, שטקסים, סמלים וסנטימנט דתי הם לב החוסן שלה.

המסע מתחיל... קורס פילוסופיה כדרך חיים

תכני הקורס:

חלק ראשון: אתיקה וערכים אנושיים

- חלק שני: חיים משותפים - איך נוכל לחיות ביחד?**
9. החיים המשותפים ככלי של התפתחות מדוע קשה לנו לחיות יחד? כלים מעשיים לעורר שינוי.
10. תהליך ההתעוררות של האדם - אפלטון ומיתוס המערה
- על האפשרות של האדם לשחרר את עצמו ולעזור לאחר.
11. אושר שאינו תלוי בדבר - אריסטו
- השפעת העבודה האישית על הקשרים בין בני האדם
12. המבדלים בינינו כבסיס לחיים ביחד - פלוטינוס
- על האפשרות לראות בשונה את חשב, חיפה והמשלים.
13. המשמעות העמוקה של החינוך החינוך כמהלך אקטיבי, המחבר אותנו לעצמנו ומעניק לנו כלים לדעת, לחשוב, לבחור ולפעול.
14. הצדק כצורך אישי וחברתי - מצריס העתיקה
- כיצד נווה מה צורך וכיצד נבטא שיויון פילוסופי? בהשראת משפט הליב ממצרים העתיקה.
15. להיות אחר העולם - רומא והמטאוריקים
- האם נוכל להיות קהילה אנושית

חלק שלישי: בשביל לבנות את העתיד

16. מפגש של שיח פתוח ושיתוף עיבוד הרעיונות של החלק השני של הקורס.
17. פילוסופיה של ההיסטוריה
- התיסין כמנוע של העתיד; כיצד נוכל להשפיע על העתיד שלנו?
18. חשיבות ההעברה
- התבוננות על ההיסטוריה דרך מקורות שונים; כיצד נוכל להבין את העבר באופן אוניברסלי כדי להעביר אל העתיד בצורה נכונה?
19. מיתוס והיסטוריה
- חכמה נצחית מעבר להיסטוריה המשתנה; כיצד המיתוס מניע את ההיסטוריה?
20. מחזורים בהיסטוריה
- המחזורים הטבעיים והמנועה של האנושות; גלגל ההיסטוריה והזמן הנצחי; על פי ההירודוטוס.
21. חופש וגורל
- מה החופש האמיתי והאם הוא קשור לגורל? מה מקומו של הצדן בבניית העתיד? האם יש גורל אנושי משותף?
22. מפגש של שיח פתוח ושיתוף, סיכום הקורס

קורס זה מאגד בתוכו רעיונות שהוגו הפילוסופים החשובים ביותר, מהמזרח וממערב, במיוחד אלו שהותירו אחרים עקבות עמוקים. רעיונותיהם אינם רכוש של הוגה או של זרם פילוסופי מסוים, אלא מורשת אנושית. באמצעות קורס זה אנו מבקשים להגיש את הפילוסופיה העתיקה עבור האדם הנונה את עצמו ואת עתידו ולטפח גישה פילוסופית לחיים. גישה שהופכת אותנו ליותר אוטנטיים, יותר בטוחים בעצמנו, יותר מאושרים. גלז את הפילוסוף שבחונכם והצטרפו אלינו למסע של חיים!

מועדי פתיחת הקורס בסניפים:

כרמיאל	יום ד'	9.9
קרית ירושלים	יום ב'	19.10
ראש"צ	יום ב'	26.10
פרדס חנה כרכור	יום א'	1.11
כפר סבא	יום ג'	3.11
תל אביב	יום ג'	17.11
	יום ב'	30.11

* כל ההראות מתקיימות בשעה 20:00 בשבועות שלפני פתיחת הקורס יתקיימו מפגשים פוממים בכניסה חופשית. לפריטים פנו לסניף הקרוב אליכם.

פריטים על הקורס באתר:
www.newacropolis.org.il

אירועים נבחרים בסניפים ברחבי הארץ

18/10
ראשול"צ

רפא את עצמך

לעיתים כשאנחנו חולים אנחנו מבקשים את הדרך המהירה ביותר להבריא ומייחלים לכך שהרופאים ירפאו אותנו.. בהרצאה ניגע בשורשי הסיבות למחלות שלנו, בהיבט הפילוסופי ועל פי הרפואה האינטגרטיבית ונדון בדרך להשגת בריאות, כמטופלים או כמטפלים.

יום א', 18/10 20:00 סניף ראשול"צ

12/10
תל אביב

אמנות קבלת ההחלטות

החיים שלנו מושפעים מבחירות קטנות ויומיומיות, ומבחירות גדולות ומשמעותיות שיכולות לשנות הכל. נביר כלים פילוסופיים זמנים שיכולים לסייע לנו בצמתי החיים לבחור נכון (יותר). המפגש כולל תרגיל ושיח בקבוצות.

יום ב', 12/10 20:00 סניף תל אביב

18/10
כרמיאל

צירופי מקרים

מכירים את זה שאתם שומעים שיר ברדיו והמסר של השיר מרגיש כמכוון אליכם בדיוק? יכול להיות שהחיים נותנים לנו סימנים בדרך או שאולי מדובר בסתם מקריות? מוזמנים למפגש אודות השפה המסתורית של החיים.

יום א', 18/10 20:00 סניף כרמיאל

16/10
פרדס חנה כרכור

פרשת השבוע בראי פילוסופי

פרשת בראשית עוסקת בסיפור הבריאה העתיק. ההרצאה תעסוק בסמליות האוניברסלית המסתתרת בה ובחיבור שלה אל חיי היומיום כדי לברוא בעצמנו את עצמנו ואת חיינו.

יום ו', 16/10 14:00 סניף פרדס חנה כרכור

19/10
ירושלים

קוואנטים ותודעה

על פי תיאוריית הקוואנטים המציאות תלויה באופן שבו בוחרים להתבונן בה. אילו השלכות פילוסופיות מעשיות יש לתיאוריה מדעית זו, אילו פרדוקסים היא מעלה בפני האדם המודרני ומה הקשר בין החתול של שרדינגר לבין קואן זן?

יום ב', 19/10 20:00 סניף ירושלים

27/11
קריות

רומי - משורר האהבה

מי היה אותו אדם מיוחד? כיצד האהבה שינתה את חייו? ואיך כל זה קשור לריקוד אחד פשוט? הרצאה, ריקוד וקריאת שירים בערב אחד חוויתי.

יום ו', 27/11 17:00 סניף קריות

קארמה

מאחורי הקלעים

22/9 **31/10**
כפ"ס **חיפה**

אנו פוגשים בחיים מגוון של חוויות - מהמרגשות והמשמחות ביותר ועד המשברים הקשים ביותר. למה הדברים קורים כמו שהם קורים? האם מדובר במקריות או בחוק נסתר? בהרצאה נדבר על מושג הקארמה ואיך נוכל לעבוד איתו באופן מעשי בחיינו.

יום ג' 22/9 20:00 סניף כפ"ס **מוצ"ש, 31/10 20:00 סניף חיפה**

"במהות - מרכז לאמנות עם משמעות"
מבית אקרופוליס החדשה

להתעורר אלמוג וטל

מתוך האהבה למוזיקה ולפילוסופיה
נולד מופע חדש המשלב שירים בעברית ובאנגלית,
מופע שהוא דיאלוג פילוסופי מוזיקלי
של האמנים והקהל.
בואו להתרגש. בואו להתעורר.

אלמוג מודעי: שירה, גיסרה
טל ברוכשטיין: שירה, קלידים

מוצ"ש
3.10
19:30

רבי עקיבא 15
פרדס חנה- כרכור
04-6992313

כרטיס: 45 ש"ח
מומלץ להירשם מראש

תערוכה קבוצתית מבית אקרופוליס החדשה
מסע אישי של שש אמניות, תלמידות באקרופוליס,
המתארות דרך אמנות ויצירה את המסע הפנימי,
בימים בהם המרחב החיצוני הולך ומצטמצם

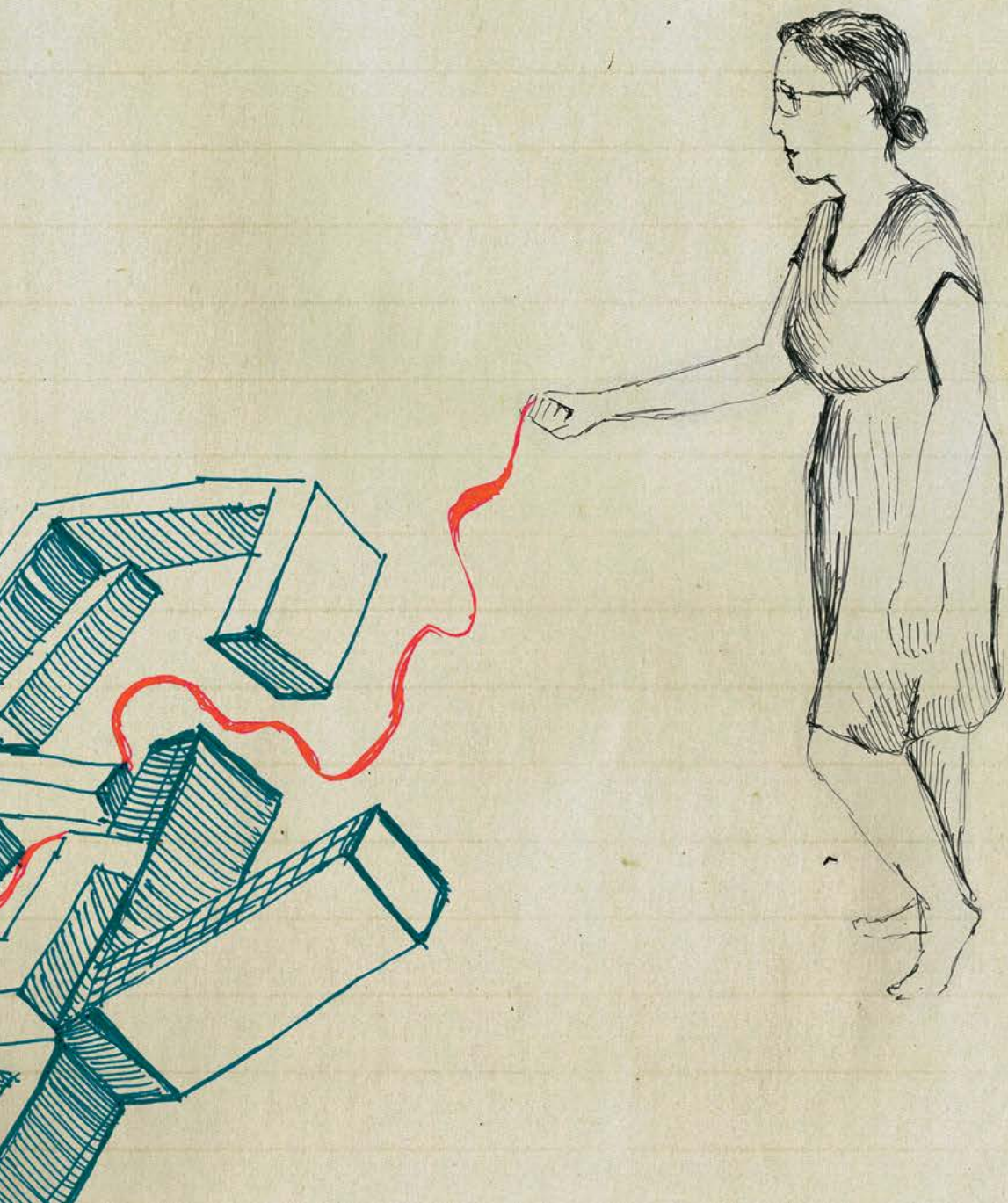
"המסע לאיתקה"

בהשתתפות:
ויקי ורנר, ליטל כספין,
מור איציק, ריטה לונדון,
שירה משולם ושרה חדד

השקת התערוכה
מוצ"ש 5.9, 19:30
סלומון 7, תל אביב

השתתפות בתיאום מראש בלבד ובהתאם להנחיות התו הסגול
בטלפון 03-5104426 או במייל telaviv@newacropolis.org.il

פילוסופיה
תרבות
התנדבות

זו בריחה או בחירה?

הרהורים ומחשבות, מהילדה בקיבוץ ועד לאישה של היום, שעדיין שואלת את עצמה אם הבחירות שהיא עושה בחיים עונות על מה ועל מי שהיא באמת. סיפור אמיתי על בלבול, חיפוש זהות ובחירות שאיתן וכל להיות שלמה כשאשאל ואבחן, פעם, בסוף ימי, אם עשיתי כל שביכולתי להביא את מי שאני.

עפרה בהרב

איור: שירה משולם
חזקיה

מוכן לרדת הכי מהר עם האופנים בלי להאט עד הבית (הפסדתי באופן קבוע... הייתי פחדנית לחלוטין). ועם כל הקסם הפסטורלי הזה - היו גם זכרונות אחרים של ילדות שבה "כולם צריכים להיות אותו הדבר". לא באופן קיצוני, כפי שנהוג היה לחשוב על ילדי קיבוצים, אלא דווקא בדברים הקטנים. גדלתי עם שלושה אחים אבל עם עוד 9 בני קבוצה, מין אחים למחצה, שנכפה עלינו לגדול יחד פשוט כי נולדנו באותו השנתון.

גדלתי בקיבוץ. מרבית מהילדים-אנשים בני גילי היו רואים בכך זכות גדולה. הקיבוץ, כפי שהיה בשנות ה-70 וה-80 היה מקום ש"שווה" לגדול בו, והאמת שהיתה לי ילדות מופלאה. גדלתי במשפחה גדולה, כך שתמיד היה לי היכן להתאווור מהאחים הקטנים שלי, ואדי ענק וירוק שבו היינו משחקים מחבואים עד שעות החושך וירידה תלולה במיוחד (ומשובשת מאוד) שאיפשרה מבחני אומץ בהם היינו בוחנים מי

חלקם חברים טובים עד היום, וחלקם לא קשורים אלי בשום צורה.

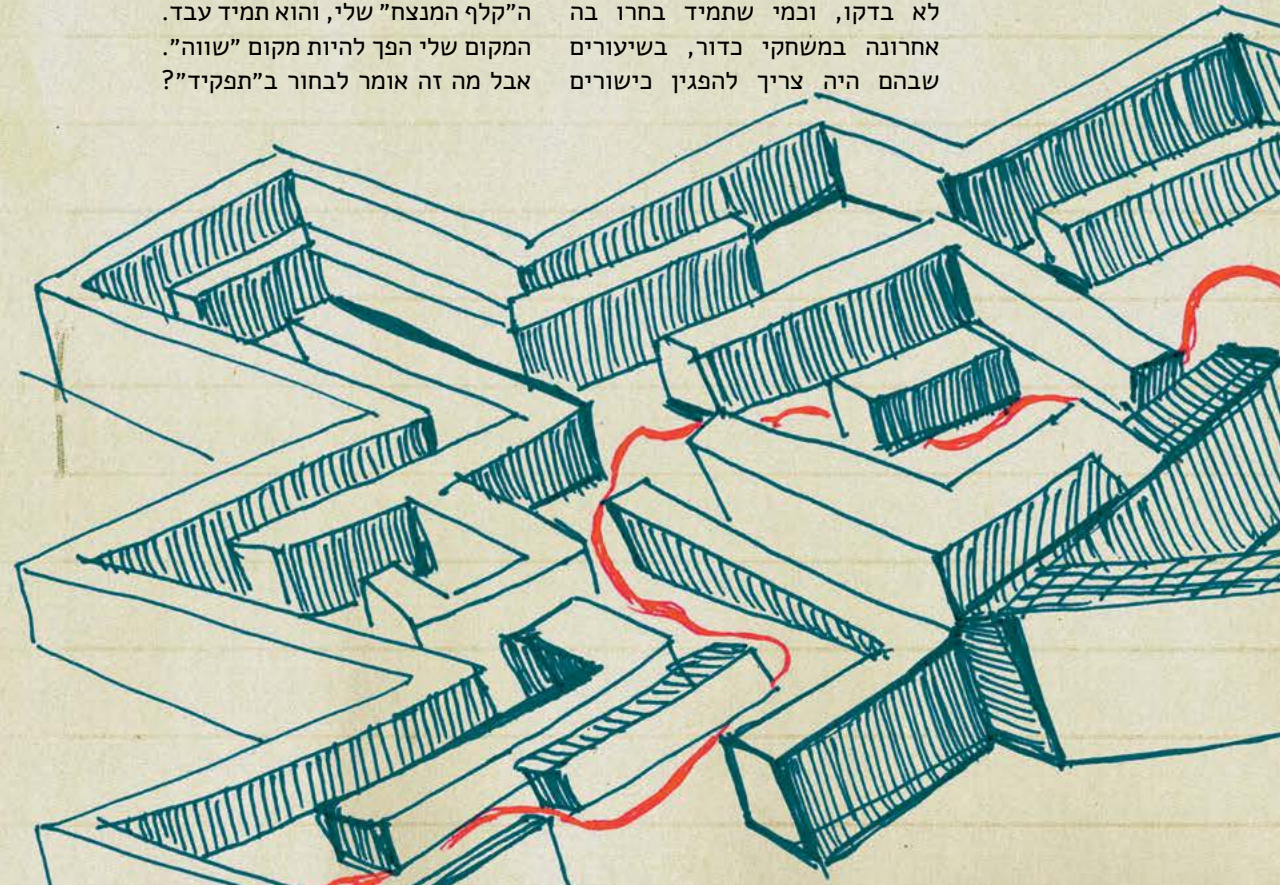
וכמו בכל קבוצה שגדלה יחד, מיד כל אחד "קיבל תפקיד". התפקיד שוין אלינו אם בשל הכישורים שלנו ואם בשל התכונות שספק בלטו ספק הוטבעו בנו. היה המצחיק והיה החכם, היה המופרע, היתה המגניבה וכדומה. אני הייתי החנונית - ולפי כל הטייפקאסט - עטורה משקפיים עגולים (לא אופנתיים בעליל, שנות ה-80), לנצח קבורה באיזה ספר, מנגנת בחליל צד.

תדמית החנונית שירתה אותי נאמנה. גם כשלא עשיתי שיעורים - המורות לא בדקו, וכמי שתמיד בחרו בה אחרונה במשחקי כדור, בשיעורים שבהם היה צריך להפגין כישורים

לימודיים - הייתי נחשבת כמי ששווה להיות איתה בקבוצה. אבל עם הזמן התדמית הטובה הזו כבר נמאסה עלי. לא בחרתי בה באמת, הרגשתי שאני "משחקת תפקיד", שכל רגע מישוהו יעלה על זה שזו לא באמת מי שאני.

בגיל ההתבגרות, ועם רצון לגבש זהות פחות חנונית ויותר מקובלת, עברתי להומור. הומור אינטליגנטי, מושחז, סרקסטי. הפכתי להיות הצינית בקבוצה. קוטרית משעשעת, חדה, מצחיקה, מהירה ומדויקת.

ובהיותי תלמידה טובה, למדתי לתפוס את התפקיד הזה בכל מקום, בכל זמן, ולשכלל אותו כל פעם מחדש. זה היה ה"קלף המנצח" שלי, והוא תמיד עבד. המקום שלי הפך להיות מקום "שווה". אבל מה זה אומר לבחור ב"תפקיד"?

לגבש את מי שאני אל מול מה שמקובל, יפה, נחשב או מוצלח? כאשת חינוך וכאמא לילדה מתבגרת, אני יודעת לומר שאלה היו הרהורי גיל ההתבגרות, גיבוש זהות מבולבל ומערער - שלב הכרתי ובריא שכולם עוברים דרכו. אלא שהחווייה הזו עודנה מהדהדת וחוזרת אלי מפעם לפעם, היא לא הושלמה עד תום, אולי כי הנושא של זהות הוא דבר שלל הזמן, גם בגילי המתקדם, נבחן, נפתח ומתעורר מחדש.

פעמים רבות בחיים עמדתי מול החוויה הזו של הבחירה "מי אני, מה אני". זה לא היה רק בתכונות האופי, זה היה באינספור צמתים ומקומות שבהם התעוררתי לכך שאני משנה את מי שאני לפי הסביבה, לפי המצופה.

הלכתי אחרי כל כך הרבה בחירות שהיו מרצות, שהעידו (קודם כל לעצמי) שאני יכולה, שאני ראויה, שיש לי מה לתת.

עשיתי עבודת גמר במכון ויצמן כי מדעים זה נחשב, אבל אני לא זוכרת שום דבר מהמחקר ולא היתה בי שום התלהבות ועניין כפי שאמורים להיות למדענים; למדתי עיצוב גרפי כי זה מקצוע שיקי ומגניב, אבל לא באמת מצאתי את עצמי מוכשרת למשהו, ורוב הזמן החוויה היתה חוויה של השוואתיות וביקורתיות מתישה; הייתי מ"פית בצבא, עשיתי שנת שירות נפלאה, הייתי מנהלת צעירה שהתקדמה מהר מתפקיד לתפקיד... אבל כל אלה היו הישגים משמעותיים כשמשהו שם כל-הזמן היה חסר. היו רק רגעים מעטים בהם הלב פעם

והיתה בהם התרגשות, חוויה אמיתית ואוטנטית שזו באמת אני.

השאלה איפה אני ומה קורה איתי, ואם אני אכן בכיוון, היתה דבר ששאלתי את עצמי פעמים רבות. השאלה הזו הדהדה כי היא החזירה אותי למשפט ממקורותינו - "דע מאין באת ולאן אתה הולך", ולאורך כל הדרך, גם כשבגרתי, פגשתי באותה ילדה חסרת ביטחון שצריכה להוכיח.

לא העזתי באמת לשאול את עצמי - אם זה באמת נכון, למה זה מרגיש כאילו שהכל כבד כל כך? שמרוב משקל לא מרגישים את השמחה והקלילות של הלב? מה יקרה אם כל זה יילקח ממני? ... מה יישאר? ...

בגיל עשרים ומשהו, בהיותי סטודנטית, גרתי בחיפה, והגעתי להרצאה פילוסופית על "הגיבור היומיומי". תואר בהרצאה שכולנו מחזיקים את הצורך להיות גיבורים - לא במבחנים גדולים ומשמעותיים שכולם תופסים אותם כאירועים דרמטיים, אלא דווקא בדברים הקטנים של היום יום, באירועים הפשוטים וה"רגילים" בהם אנחנו צריכים לחוות את המבחן של להיות יותר ויותר מי שאנחנו באמת. הקרב הוא לא מול משהו חיצוני, הוא תמיד פנימי. זו היתה הרצאה מאלפת ומרתקת, אבל בתוך תוכי, במשך שעה וחצי - רעדתי.

קלטתי את המלים, אבל הרגשתי אותן בתוך הלב, בתוך הדם, בכל הגוף.

ההרצאה הסתיימה, הודיתי בחיוך, והלכתי לדירתי. הלכתי מהר, לא ברוך

אם זה באמת
נכון, למה זה
מרגיש כאילו
שהכל כבד כל
כך? שמרוב משקל
לא מרגישים את
השמחה והקלילות
של הלב? מה יקרה
אם כל זה יילקח
ממני? ... מה
יישאר? ...

זו היתה תחושה
כאילו מישהו
קרא אותי כל
השנים, ידע בדיוק
מי אני, והזכיר
לי שאני מחזיקה
בגבורה משהו
שאני לא.

למה אבל אני זוכרת את השרירים הכאובים כשאני עולה ממש מהר את העליות של רחובות חיפה, וככל שהתקדמה הדרך המוח לא הפסיק לרוץ ולשחזר מה היה כרגע. הדרך נמשכה, והמלים אט אט החלו להתפוגג. נשאר רק הגוש החנוק הזה בגרון, והוא עלה וטיפס, מעלה מעלה, לעיניים. ואז צריבה ממושכת ופרץ בלתי נשלט של דמעות.

אלה לא היו דמעות כאב, אלה היו דמעות של הבנה.

זו היתה תחושה כאילו מישהו קרא אותי כל השנים, ידע בדיוק מי אני, והזכיר לי שאני מחזיקה בגבורה משהו שאני לא.

באותו הרגע, באותה תובנה, הבנתי שכל מה ש"אני" הוא לא באמת אני. שאני מחזיקה את התוויות האלה בכוח.

רציתי להפרד מהחנונית, מהצינית, מהמעצבת, מהמחנכת, מהילדה הטובה, מהאחראית, מהביקורתית, מהעצמאית.... אבל אם כל אלה לא מי שאני - אז מה כן? מה נשאר שם מתחת לכל ה"אני" האלה?

אני משחזרת את אותם רגעי ילדות רחוקים, ונזכרת באחת השיחות שהיו לי עם אמי, שיחה בה סיפרתי לה שכל הזמן הרגשתי שיש לי שאלות שלא מרפות, שאלות חזקות, משמעותיות, שעוד מילדות הבנתי שלא צריך לשאול בקול רם. אמרתי לה שאני צריכה לעזוב הכל - את הקיבוץ ואת הקבוצה ואת כל מי שכבר כל כך מכיר אותי, שאני צריכה לברוח, כדי להבין מה אני רוצה להיות. ואמא שלי - אישה חכמה שבטח תכחיש ולא תזכור את השיחה הכל כך גורלית הזו - שאלה אותי "זו בריחה או בחירה?".

השאלה היתה שם, והיום אני יודעת להגיד שאני מרבה להרהר בה סביב הבחירות השונות שאני עושה.

הבחירה האמיתית היא זו שבשעת המבחן, או ברגעי האמת שלי עם עצמי, אני יודעת להגיד בלב שלם ש"נתתי את הטוב ביותר שלי". לא פחות ולא יותר. ואולי זוהי הבחירה האמיצה באמת של הגיבור, זהו המבחן לו הוא נדרש - אותו גיבור יומיומי, שמעז לרעוד, לחיות עם השאלות הללו - המבלבלות, המערערות - ולשהות בהן כדי לברר לעצמו מי הוא ומה הוא, מאין הגיע ומה הדרך שעשה, איך נתקל בקירות ובמחסומים שבדרך, איך צלח וכבש נצחונות, ואיך הוא - בסוף המסע המתיש והמרשים הזה - עומד שלם ויודע להעריך את הדרך שעבר, לקראת מה שלא יבוא. היום, ממרום שנותיי ועם הרבה שיעורי חיים חשובים כל כך, אני

עדיין פוגשת את אותו בלבול, את אותן שאלות ואת אותם פחדים של בחירות אמיצות בחיים. רק שכעת אני פוגשת אותם עם קצת יותר פרספקטיבה, עם קצת יותר בגרות, עם הרבה פחות רתיעה ובעיקר - עם האומץ לשהות בהם ולא למהר למצוא תשובה שתיראה נכונה. עם האומץ להסתכל ולהגיד שכרגע, למיטב הבנתי את הדברים, זה הדבר הכי נכון שמאפשר לי להביא את מי שאני. את ה"הכי טוב שלי".

ואותה ילדה? מדי פעם אני נזכרת בה, וחוזרת 30 ומשהו שנים לאחור, מסתכלת לה בעיניים, ואומרת לה "את בסדר, את היכן שאת צריכה להיות, התשובות עוד יגיעו ויתבהרו, אל תמהרי". ואני מחבקת אותה חזק חזק, שתדע שהיא לא צריכה לברוח יותר. שהיא הולכת בקצב שלה. היא בוחרת, והיא לא לבד.

פילוסופיה

רמות המציאות השונות שלנו

מאמר בעקבות תקופת הקורונה, בה היינו שרויים בסגר בכל העולם, ובו נקודת מבט על הדרך שבה אנו תופסים את המציאות - כל אחד בדרכו עם האמת שלו. האם זו האמת היחידה, או שיש בכוחנו ליצור אמת משותפת?

סבין לייטנר*

תרגמה: שירלי
רפאלי

עיצוב: ענבל בורד

* הכותבת הינה מנהלת אקדמיה החדשה באנגליה, ומנהלת מכון טריסטן לקידום האמנויות המוזאיות. המאמר פורסם באתר הבינלאומי של אקדמיה החדשה

החשש שלנו שלא "נהיה צודקים" נובע מהפחד שהאמינות שלנו והערך העצמי שלנו עלולים להיפגע מאוד אם נטעה. אנחנו מקשרים זאת עם כשלון והשפלה, אין לנו שום רצון שהאחרים יטילו ספק ביכולות שלנו ואפילו בלגיטימיות שלנו.

על כולנו להיות מודעים לנשיות האלו שלנו ולנסות להגיב אחרת, להצליח ולהתגבר על הצורך להיות צודקים.

עלינו לזכור שהכל יחסי, ושכל אדם חווה את הדברים אחרת, בצורה ייחודית לו. הבנת המציאות אינה מוגבלת לנכון או לא נכון, אלא להבנה העמוקה שלמציאות פנים רבות.

כבר לפני 2500 שנים אמר אפלטון כי איש מאיתנו אינו מחזיק באמת. כולנו חיים בעולם של דעות ולא של ידע אמיתי ועמוק, שנמצא מעבר לאותן דעות. בזמנים מאתגרים ומיוחדים כמו הזמן הנוכחי עלינו להדגיש את המחבר בינינו ולהתעלות מעל המנטל הדואלי שלנו, שחושב בשחור ולבן.

כוחם ויופיים של החיים טמונים לאו דווקא בדמיון בינינו – אלא בשונות בינינו, וביכולת שלנו לפתור ולהבין דברים אחרת.

כולנו מנוהלים על ידי אותם חוקי מציאות, בין אם מדובר בחוקים פיזיים או בחוקי מדינה ועדיין אנו חיים מציאות אינדיבידואלית, כלומר כל אחד ותפיסת המציאות שלו. למרות שזו תופעה נורמלית, זו עובדה שקל לנו לשכוח.

השכחה הזו גורמת לפילוג ולנפרדות בינינו, כאשר בעיקר בזמנים מאתגרים בהם כל מה שאנו זקוקים לו הוא קשר ואחדות.

מקור הבעיה הוא הנטייה הלא מודעת שלנו לחשוב שהאמת שלנו היא האמת הנכונה, והיא גם היחידה שקיימת. כאשר אנחנו חושבים כך, באופן אוטומטי כל חוויות המציאות של האחרים נתפסות אצלנו כמעוותות ואפילו שגויות. זה מוביל למאבק קשה על נכונותן של תפיסות המציאות השונות.

ככל שנזדהה וניצמד לתפיסת המציאות שלנו כתפיסה הנכונה הבלעדית, כך יהיה לנו קשה יותר למצוא מכנה משותף עם האחרים.

זה אף מחמיר בעקבות נטייה אישיותית נוספת שלנו: הצורך שלנו להיות צודקים.

גם אלו שנפגעו ישירות מהנגיף וחלו חוו את המחלה באופן שונה; חלקם רק סבלו מתסמינים קלים של המחלה ואצל האחרים המחלה הייתה קשה ונחווה כמשמעותית ומשנת חיים. לצערנו, כולנו מכירים מישהו שנפטר מהמחלה.

למחלה יש גם השלכות לגבי העבודה שלנו. חלק מהאנשים עבדו הרבה פחות ואף הוצאו לחופשות או איבדו את מקום עבודתם. אצל אחרים עומס העבודה גדל והם עבדו יותר מתמיד. אלו שעובדים בבתי חולים ובבתי אבות חוו תקופה קשה ואינטנסיבית, רצופה התמודדות עם רגעים קשים של שיברון לב ועצב.

גם חווית היומיום שלנו הייתה מגוונת ונעה בין מפגני טוב לב ומחוזות אנושיות של נדיבות, לפאניקה של קניות ואף מאבקים שנצפו בחנויות על... נייר טואלט.

אבל האם אין זה כך בדרך כלל בחיים? האם איננו חווים את הדברים בצורה שונה אחד מהשני, למרות נסיבות דומות ותנאי מציאות משותפים (אותה עיר, אותו מזג אוויר, אותה סביבת עבודה וכדומה)?

אחד הדברים שתמיד מפליאים אותי, הוא הדרך שבה תופעה אחת יכולה להביא למגוון של חוויות שונות ולדרכי התבוננות שונות על המציאות. מגפת הקורונה היא דוגמה לתופעה כזו.

כשאני צופה במעגלים החברתיים והמשפחתיים שלי, שכוללים גם שכנים וגם מכרים שחלקם ממדינות אחרות, אני מבחינה שהמגפה, שהביאה את העולם למצב הבלתי צפוי הנוכחי, משפיעה עליהם במגוון רחב של צורות.

חלקם חוו את הסגר כאחד הזמנים הטובים בחייהם. השהייה המרובה בבית, היכולת לעבוד מהבית, ללא נסיעות ארוכות וללא טיסות, השקט, האוויר הנקי. הם כלל לא מתגעגעים לחיים המתוחים והלחוצים שלהם, הזכורים להם מהתקופה שלפני המגפה.

לעומתם יש אחרים אשר חוו את הסגר בצורה קשה ביותר. הם הרגישו כלואים, אסירים בביתם. חסרו להם המפגשים החברתיים והנסיעות שאפשרו להם להחליף מציאות אחת באחרת, ולעתים אף בריחה ממציאות מוכרת.

אי כח"י עוזר/ת לילקל נקודת מציאות? המציאות?

FEEL YOUR SOFI

משחק קלפים אקטיבי בהיבט פילוסופי
לאנשים שפילוסופיה היא מנת חלקם - המחפשים חיבור ללב של החיים

מבית המרכז לחשיבה יוצרת

לפרטים והזמנות: 050-9026712 mercazhashiva@gmail.com

ניתן לרכוש במוזיאון תל אביב לאומנויות-ב"חנות".

安眠

יותם ירושלמי | קליניקת An Mian
רפואה סינית ויפנית בירושלים

דיקור, צמחי מרפא וטווינא

מתאים להקלה משמעותית בכאבי צוואר וגב, כאבי שרירים ומפרקים, כאבי ראש, קשיים במערכת העיכול, הפרעות שינה, עייפות במהלך היום, סטרס ועוד.
טיפול אפקטיבי ומדויק באווירה מכילה המותאם לצורכי המטופל/ת
פגישת יעוץ ללא תשלום

קליניקת An Mian - רפואה סינית דיקור, צמחי מרפא וטווינא
An Mian clinic - Chinese Medicine Acupuncture, Herbs & Tuina
יותם ירושלמי Yotam Yeroushalmy Dip.C.M
הנשיא 4 ירושלים | 054-3131-238 | Ha-Nasi st' 4 Jerusalem

IBM

hp

DELL

intel

EMC²

NetApp

פתרונות והשלמות רכש בינלאומיים לתחום חומרת המחשוב

גישה למלאים זמינים, אספקה מיידית והשלמת פריטים קשים להשגה

השירותים שלנו

זמינות 24/7.

מענה מהיר לדרישות רכש.
תמיכה טכנית במידת הצורך.

קניין עולמי

בזכות הנסיון והידע שברשותנו נבחרנו להיות
הקניין העולמי של חברות מובילות במשק
International Purchasing Officer (IPO)

ציוד

ציוד חדש באריזה מקורית ומחודש
(Remarket) באחריות.

מלאי מת

רכישת שרתים ורכיבים מיושנים (EOL)
וסיוע בניהול ה"מלאי מת".

BILOBA
IPC LTD
When you need it yesterday

אפי בינדר בילובה אי פי סי בע"מ

efi@biloba.co.il | +972.09.7440602 | +972.52.8548103

דרור יוספאן בילובה אי פי סי בע"מ

dror@biloba.co.il | +972.09.7440602 | +972.54.6601543

אלון ברזילי

עיצוב: שירה
משולם חזקיה

מר אל, כאן אנה

מפגש בין ילדה אסופית קטנה הנקרית בדרכו של אדם בוגר, ודרך שיחותיהם צפות ועולות שאלות על מהות החיים, המוות ואלוהים. מחשבות על הרגעים האנושיים שאנו חווים בחיים, ומה נשאר מהם הרבה אחרי שהם מסתיימים...

תחילתו של המסע לשינוי ולגילוי עצמי הוא הזמן שבו הגיבור מבין שאין אפשרות להמשיך לחיות במציאות כמות שהיא

בילדותי, הייתי יושב על מדרגות ביתי וקורא. כך זוכרים אותי חברי ובני משפחתי. המשיכה לקריאה פועמת בתוכי עד היום. ספרים מעלים בי תגובה מיוחדת, התרגשות שאין לה הסבר... ריח הספרים, המילים והדמיון יוצרים בתוכי עולם אחר ומיוחד. עולם של מסעות למקומות זרים, פגישות עם דמויות דמיוניות או מציאותיות, גיבורים שעוברים במסעם הרפתקאות מופלאות, קשות ומלמדות.

פין הוא שמו הספרותי של מחבר הספר "מר אל, כאן אנה", שהעדיף לשמור בסוד את זהותו האמיתית. עורך הוצאת הספרים העיד עליו כי הוא אכן גבר גדול מימדים, כפי שהוא מתאר את עצמו בספר, ואיש שיחה מרתק וסקרן אשר שמר על תמימותו למרות הסבל שעבר בחייו. פין גדל באיסט-אנד שבלונדון, ובספרו הוא מאפשר לקורא להציץ אל עולמם של אנשים פשוטים, קשי יום וטובי לב.

יש משהו מסתורי בקשר בין הסופר והסיפור: האם זהו סיפור אמיתי, או שנכתב מהגיגי מחשבותיו של הסופר? זאת לא נדע. כמו מיתוס המבטא אמת המובאת דרך סיפור, גם ספר זה הוא סוג של מיתוס.

זהו סיפור מיוחד ומעורר התפעלות על מערכת יחסים מיוחדת הנרקמת בין ילדה קטנה לבין בחור מגודל. לילי ערפל לונדוני פוגש בחור כבן תשע עשרה, ילדה מלוכלכת כבת חמש, הנושאת בידה בובת סחבות וקופסת צבעים ישנה. הבחור, פין שמו, מבין מדבריה שהיא ברחת מהמקום שבו סבלה ונעתה אין לה בית. לבקשתה, פין

מביא אותה לביתו, ומשפחתו מאמצת אותה לחיקה באהבה רבה. שמה של הילדונת הוא אנה.

אנה מתגלה כילדה תוססת, פקחית ויצירתית, המרבה לשאול ולבחון את המציאות הסובבת אותה, ושואפת להכיר ולהבין את משמעות קיומו של האל. בעיניים פקוחות לרווחה ובנשמה רגישה ואוהבת, אנה סופגת לתוכה ידע רב, שאותו היא לומדת מתצפיותיה הרבות ומפין.

מחשבותיה ומסקנותיה של אנה מעמיקות ותמימות בו זמנית, והיא מנסחת אותן בשפה ילדותית אך מתוחכמת.

האלוהים, או כפי שאנה מכנה אותו, מר אל, הוא תמיד בהישג יד, ואת תורתו היא מסכמת במילים הבאות: "ויאמר אלוהים, אהוב אותי, אהוב אותם, אהוב זאת, ואל תשכח לאהוב את עצמך" (עמוד 26). זהו קשר בלתי אמצעי עם האלוהות ועם העצמי שלי.

זה ספר מרגש מאד, שאינו קל ופשוט לקריאה, ובכל זאת אי אפשר להניחו מהיד. הספר מציג זווית ראייה רגישה וסקרנית על העולם הסובב אותנו, ובעיקר על שאלת האמונה באל. התכנים הדתיים שעולים בספר מקורם בדת הנוצרית, אך יש בו התייחסות מרתקת לנושא האמונה הכנה והפשוטה באל כבורא כל חי.

אנה בורחת ממקורותיה (שלא ידוע מה הם) ומנסה למצוא מקום טוב יותר עבורה. בעזיבתה היא לוקחת רק בובת סמרטוטים הקושרת אותה אל עברה. המוטיב הזה של בריחה ממצבים

שנראה שאין להם עתיד או תקווה הוא מוטיב שחוזר על עצמו בסיפורי ילדים רבים, כגון: הסיפור שאינו נגמר, הברווזון המכוער, נילס הולגרסן ועוד.

תחילתו של המסע לשינוי ולגילוי עצמי הוא הזמן שבו הגיבור מבין שאין אפשרות להמשיך לחיות במציאות כמות שהיא, שהיא כולא אותו ושנדרש בו שינוי. אין ברירה אלא לשבור את כל המסגרות הקיימות על מנת להתחיל בדרך חדשה.

נסו לדמיין סבל שהיה גורם לילדה בת חמש לברוח ממשפחתה, מחבריה ומחיייה על מנת להתחיל בחיים חדשים. יש פחד גדול ביציאה לעולם הגדול, שאלות ופחדים מתעוררים. מה יהיה? לאן אלך? מי ירצה אותי?

אך הגיבור חייב לצאת למסע הזה. אין דרך חזרה. "אבל אנה ידעה יפה מאד שאין טעם בהליכה "על בטוח"; כל המבקש להתקדם חייב תחילה לצאת לדרך. ה"יציאה" היא עניין מסוכן, מסוכן מאד, אבל הוא חייב להיעשות; אין דרך אחרת" (עמוד 65).

לאחר העזיבה מתחיל מסע של למידה ומחקר. אנה חוקרת כל דבר חדש המגיע לחייה. היא מסתכלת על הדברים במבט משתאה ומנסה להבין את הסיטואציה בראייה כוללת, על כל מורכבותה.

זהו תהליך למידה שאנו עושים בכל מקום חדש ולא מוכר אליו אנו מגיעים. לפעמים אנו עומדים וצופים מהצד, לומדים את המצב ואת מערכת הקשרים. לאחר ההיכרות הראשונית יש את האומץ להיכנס לתוך

הסיטואציה החדשה.

אנה מוקסמת מכל מה שקיים בעולם החדש שלה, ובגילה הצעיר היא מתחילה במחקר החיצוני וביכולת לקשר בין הדברים, כמו גילוי הקשר בין כמות תנועות כנפי הדבורה לצליל המופק מהן, היופי הקיים בכלוך תוך הסתכלות דרך פריזמות אחרות, ועוד.

מתוך המחקר החיצוני נובע מחקר פנימי על מציאת משמעות יצירתו של אלוהים. במחקרה לא מבחינה אנה בין אלוהים של הנצרות, היהדות או האחרים. היא מתייחסת לדת כראייה של אל הבורא את כל היקום. לגביה, הבנת הבריאה היא הסוד והמפתח להבנת מהותו של האל. היא רואה את הקשרים בין כל הדברים שקיימים בעולם, היא מכירה בתוכה שהכל קשור בכל, לכל דבר יש סיבה, אין אקראיות. הבנה זו מובילה אותנו להכרה במהותו של האל. בזמנים קדומים דיברו על כך שההכרה של כל הדברים שבתוכנו, היא המפתח לידיעת העולם והאלים.

החקירה והחיפוש אחר תשובות מביאים את אנה ואת פין למקום של התמודדות עם הפחד הגדול ביותר של האדם - הפחד מפני המוות. חוסר הידיעה על החיים שלאחר החיים מגבירה בתוכנו את הפחד. אך המוות והפחד מפניו הם כלים שאנה ופין בחנו לאורך כל תקופת ההיכרות ביניהם. אנה לא פחדה מהמוות וראתה בו המשך ישיר של החיים. היא קיבלה את התפיסה הזו מסבתה שנפטרה בגיל תשעים ושלוש, והכינה את עצמה לקראת המוות -

הכנה שהגיעה מתוך שמחה ואושר ולא מתוך פחד מהלא נודע. אנה מספרת על סבתה שנפטרה עם חיוך על שפתיה כי היא חייתה את החיים באושר. החיים הם פרוזדור הכנה לקראת הכניסה לעולם האחר שנפתח עם רגע המוות, והסבתא תארה לאנה ולפין את המוות כשלב בחיים: "זה כמו להפוך את הבגד, יקירי" (עמוד 140). כדי להפוך את הבגד בצורה פשוטה יש לחיות את החיים במלואם ולהתכונן לרגע המוות.

בסיום הספר, לאחר שדרכיהם נפרדות, משיב פין לעצמו על השאלה "איפה אנה?": "מצאתי אותה מחדש – מצאתי אותה בתוכי." (עמוד 182).

עם סיום הקריאה בספר ילדים זה עולות בי הרבה שאלות ותהיות. רשימה גדולה של נושאים, שכבוגרים ומבוגרים אנו שואלים ותוהים לפשרם.

מה תפקידנו בעולם הנוכחי? מהו פחד ומה מקורו? מדוע הפחד הגדול ביותר שלנו הוא מפני המוות? מה הקשר ביני לבין העולם הסובב אותי ומדוע קשה לנו להשתנות?

קשה לנו לעזוב את המקום מוכר והידוע, את המרחב שאנו חיים בו עכשיו. עלינו לחפש בתוכנו את הכוח הגדול, או להגיע לנקודה בה הסבל יוציא אותנו החוצה, ויאפשר לנו צעידה אל הלא נודע.

לעזוב, על מנת לחקור את המרחב שבו אנו חיים ולהתחדש בתוכו.

יש לנו היכולת לראות ולחקור את הנראה ומתוכו להבין דברים אחרים, להכיר את העולם הסובב אותנו ואת מהות האלוהות. התהליך דורש מאיתנו להכיר את עצמנו על אף המפגש הכואב עם המגרעות והקשיים שלנו. יחד איתם מגיעה גם ההכרה במעלות ובכוחות שלנו.

כבני אדם אנו מונעים על ידי פחד, ובמיוחד פחד המוות. הפחד הזה משתק אותנו ולא מאפשר לנו לחיות את החיים במלואם. להפוך כל רגע בחיינו לרגע של אושר ושמחה, גם אם הוא מכיל בתוכו צער ועצבות. האחדות בין הניגודים של הצער והשמחה, הכאב והעונג היא זו שמאפשרת להרמוניה להתקיים. לא נוכל להעריך את היום מבלי שיהיה לילה, לא נוכל להכיר במשמעות של החורף מבלי שיהיה לנו קיץ. לכן, באותה המידה לחיות באמת פירושו להעז לפגוש במוות.

כך, מתוך הישיבה על מדרגות ביתי יצאתי למסעות הרפתקניים, עם קצת היסוס ופחד. היתה ידיעה בתוכי של כוח גדול שיעזור לי במסע הזה. אני רוצה לאחל לכולנו וגם לעצמי שנדע לפרוש שוב את הכנפיים ולצאת למסעות, תוך גילוי העולמות החדשים בתוכנו, עולמות של שמחה ואושר הנובעים מהצלחה מהתמודדות עם אתגרים וקשיים. בכל פעם נוכל לשאוב כוח מהניסיון שעברנו על מנת למצוא אתגר גדול יותר, שייקח אותי לשיא חדש בחיים, ולדעת שאנה נמצאת בתוכי.

